

Engelbrevs

4-2020 FÖRSAMLINGSTIDNING

**Små hjältedåd
i vardagen**

**Den gudomliga
Närvaron**

**Ensamma
mamman**

Korsord

*Jul i
Betlehem*

**Märit Thomasdotter
på plats i Betlehem**

10 frågor
Quiz om
julen

De som bor i mörkrets land

Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar ljuset fram. [...] Ty ett barn har fötts, en son är oss given.

ur Jesaja 9:2-6a

Innehåll

- 4** Annelie Lowén – Det finns ett ljus, trots mörker.
- 6** Märit Thomasdotter – Följeslagare i Betlehem
- 11** Gudstjänster och konserter
- 12** Act-Svenska kyrkan – Hjälp som kommer fram.
- 16** Annorlunda adventskalender – Små hjältedåd i vardagen
- 18** Julquiz – 10 frågor
- 20** Det hände sig vid den tiden ...
- 24** Den gudomliga Närvaron i Älmhults diverseaffär
- 26** Samtal och stöd
- 28** Julens traditioner
- 29** Cecilia Torudd – Ensamma mamman
- 30** Korsord
- 31** Kontakt

Foto: Magnus Aronsson/IKON

Två bilder av Betlehem, båda med enkla skjul. Fotot ovan är tagen i nutid vid Gränskontroll 300 i Betlehem. Den undre är julkrubban i Engelbrektskyrkan. En tänkt bild av hur det såg ut för omkring 2 000 år sedan.

Foto: Alex o Maritin/IKON

*Och folket, både de som gick före och de som följde efter, ropade:
"Hosianna Davids son! Välsignad är han som kommer i
Herrens namn. Hosianna i höjden!"*

Matteusevangeliet 21:9

Foto: S B von Lanthen

Det finns ett ljus — trots mörker

Jag vet vad jag vill ha men tyvärr vet jag också vad jag verkar få. Trots det är tid att hoppas, för det är inte första gången vi människor har det motigt. Och när det är som tyngst har vi burits av ett hopp.

Corona, covid, corona. Nu har vi hört detta så många gånger. Så tjatigt. Jag vill ha advent, glögg och pepparkakor, jag vill baka saffransbullar, smycka mitt hem med julstjärnor, jag vill ha stämning

och gemenskap, jag vill gå i kyrkan och sjunga Bereden väg för Herran och Stilla natt, heliga natt jag vill inte ha en andra våg av corona, ökade restriktioner och oförutsägbara mötesplatser. Jag vet vad jag vill ha men tyvärr vet jag också vad jag verkar

få. Nyheter om stigande siffror på IVA, avstånd till mina närmaste, nedstängning och tiden till att få krama om mina föräldrar känns oändligt avlägsen. Ett liv med en pandemi, en värld med en pandemi, en sorg full av pandemi är det som väntar. Hur ska vi kunna skapa rum för stämning, frid och glädje när mina känslor har kidnappats av rädslor och frågor? När tar det slut? När

Hur ska vi kunna skapa rum för stämning, frid och glädje när mina känslor har kidnappats av rädslor och frågor?

har alla vaccinerats? Och hur kommer tiden fram tills dess att se ut? Det är så många frågor. Så mycket osäkerhet. Så lång tid tills vi åter kan måla världen i färg.

Det vi kan luta oss emot är att vi har varit med förr. Människosläktet har erfarenhet genom historien att vi trots allt överlevt både tidigare pandemier, krig och farso-ter. Och när det är som tyngst har vi burits av ett hopp. Ett hopp om en framtid. Det hoppfulla får vi öva oss i att se denna advent-och juletid. Vi får träna oss i att hitta det lilla sammanhanget av glädje, förmera de glimtar av frid som går och minimera den tunga filt som heter pandemi.

Jag vet inte i skrivandets stund hur våra gudstjänster och konserter ska ta sig uttryck detta år, kommer de att kunna genomföras? Hur många människor får samlas? Hur många kan stämma upp i Det är en ros utsprungen samtidigt till toner

från orgeln? Kommer vi att sitta en och en och sjunga våra älskade julpsalmer och lyssna till julevangeliet eller kommer vi att kunna komma samman till en gemenskap? Inte ens det vet jag men jag vet att vi var och en kommer att få sjunga, be, lyssna till de välkända texterna från Jesaja: Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus. Antingen på riktigt eller via en digital länk.

Advent kommer det att bli. Jul kommer firas om än i magrare tappning och hoppet behöver vi mer än någonsin. Och julens budskap sammanfattat i psalmen Stilla natt är viktigare än någonsin: Kristus till jorden är kommen, oss är en frälsare född.

Som Desmond Tutu formulerade i tider av våld, apartheid och motstånd: "Hope is being able to see that there is light despite all of the darkness". Hopp är att kunna se att det finns ljus trots allt mörker. Detta citat är viktigt då, nu och sen.

Att hoppet är det sista som överger människan är något vi ofta svänger oss med, likt en kliché, men det kan ligga en djup sanning i denna kliché. Hoppet överlever så mycket, utan hopp vissnar vi. Nu får vi hoppas på ett verkningsfullt vaccin, vi får hoppas på att smittspridningen lugnar sig och vi kan hoppas på gemenskaper under helgerna.

Jag hoppas att vi kan ses i våra kyrkor, till mindre samlingar, gudstjänster, psalmsång och gemenskap. Och om inte det går, så hoppas jag att vi alla får en fin juletid och att det finns ett ljus – trots mörker.

Med advents- och

Annelie Lowén
Kyrkoherde

Foto: Lena Dahlström

Betlehem

De vackra gränderna i centrala Betlehem, den till mångt och mycket enda verklighet som turisterna ser, är en stor kontrast mot min verklighet som följeslagare.
Foto: Märit Thomasdotter.

– dagens verklighet

Den höga mur som omringar och genomstrålar Betlehem gör att den israeliska ockupationen ständigt gör sig påmind.

Foto: Märit Thomasdotter.

Betlehem — dagens verklighet

Här skriver Märit Thomasdotter om sin tid som ekumenisk följeslagare i Palestina och Israel december 2019 till mars 2020. Som utsänd av Sveriges kristna råd, med placering i Betlehemsområdet, Västbanken, verkade hon i fält som internationell preventiv närvaro i den ständigt pågående konflikten och rapporterade om människorättsövergrepp till bland annat olika FN-organ och Röda Korset.

Det är torsdag kväll första veckan i november. Jag sitter hemma i min trygga tillvaro i centrala Stockholm. Mörkret, som smyger sig på allt tidigare för var dag som passerar, går inte att undgå utanför fönstret. Vi närmar oss jul, ljusets högtid. Jag tändar ett ljus och drar mig till minnes hur jag samma tid förra året, höll på att förbereda mig inför att resa till Palestina och Israel som ekumenisk följeslagare. Jag tänker på julens budskap om fred och frid och på alla de människor som jag hade glädjen att lära känna under min tid i Betlehem. Människor vars tillvaro inte är lika trygg som min och dessvärre till stor del präglas av allt annat än fred och frid.

Verkligheten bortom

Betlehem lever på sin bibliska historia. Vid

Jag tänker på julens budskap om fred och frid och på alla de människor som jag hade glädjen att lära känna under min tid i Betlehem.

Manger Square (Krubbans torg) ligger Födelsekyrkan, vilken enligt tradition är platsen för Kristi födelse. Strömmen av pilgrimer och turister i området avtar sällan. Resan till och från Betlehem sker för besökare

utan problem.

Verkligheten bortom Manger Square är dock en helt annan. Inte en dag passerar utan att Israel-Palestinakonflikten gör sig påmind och i Betlehemsområdet lämnar den israeliska ockupationen tydliga spår.

Dagens Betlehem är omgiven av en mur. Rörelsefriheten är kraftigt begränsad. Palestinier som vill lämna Betlehem och Västbanken behöver passera gränskontroller och tillståndsregimen är otroligt restriktiv. Många palestinier har aldrig ens varit i den heliga stad som fågelvägen bara ligger någon mil bort – Jerusalem.

Uppdrag: Följeslagare

Mitt uppdrag som följeslagare bestod till stor del av att tidig morgon observera Gränskontroll 300 i Betlehem, för att där underlätta för de tusentals palestinska män som har tillstånd att varje morgon passera för att ta sig till sina arbeten på andra sidan muren, i Israel. Det är trångt och smutsigt. En efter en passerar de genom vändkorsen.

När klockan slår 05.00 stannar många upp och hukar sig ner för att be. Vid säkerhetskontrollen sitter israeliska militärer bakom

Julen är en speciell tid för både kristna och muslimska familjer.

glas. Somliga nekas passage utan förklaring. Andra har turen på sin sida just den dagen. Det är slående hur Betlehem som staden var för 2000 år sedan för det palestinska folket idag endast är ett minne blott.

Märit Thomasdotter blickar ut över en israelisk bosättning och det folkrättsbrott som denna ger upphov till. Fjärde Genèvekonventionen, Artikel 49(6), förbjuder en ockupationsmakt att förflytta delar av sin egen befolkning till det ockuperade territoriet. Foto: Magnhild Bøgseth.

Omar

Ljuset som fortfarande brinner på soffbordet framför mig fladdrar till när jag räcker mig efter telefonen och ringer till Omar som är socialsekreterare på en pojkskola i byn Tuqu utanför Betlehem.

Utöver att observera Gränskontroll 300, bestod mitt uppdrag som följeslagare av att dagligen besöka skolor i till Betlehem närliggande byar belägna i område C, ett område

har kommit att påverka den redan osäkra tillvaro på Västbanken i ännu högre grad. Idag pratar vi istället om julen som har anlänt till Betlehem.

– Förberedelserna inför julen började igår, berättar Omar. Borgmästarna i Betlehemområdet, bestående av städerna Betle-

Listan över folkrättsbrott kan göras lång.

hem, Beit Sahour och Beit Jala, ansvarar tillsammans varje år för juldekorationerna.

Betlehem är hemort för en av de största grupperna av palestinska kristna i Mellanöstern, men julen är en speciell tid för både kristna och muslimska familjer. Omar är muslim men berättar att han har firat jul så länge han kan minnas. Han berättar hur Manger Square den 24 december fylls av palestinska barn och ungdomar, mestadels kristna, som kommer från Jerusalem och Nasaret till Betlehem för att delta i en orkester-parad.

– Varje år tar jag med mina barn för att titta. Ibland sätter de på sig tomteluvor och träffar den stora mannen som läser barnens önskelistor, säger Omar glatt.

Jag förstår snabbt att det Omar beskriver är jultomten. Jag fortsätter lyssna till hur Omar på ett vackert sätt beskriver varför även Västbankens alla muslimer har ledigt över jul.

– Den viktigaste principen inom Islam är att respektera andra religioner. Som muslim behandlar jag min granne på samma sätt, oavsett muslim, kristen eller jude. Jag har inga problem med andra religioner. Det

finns inget hat. Problem uppstår däremot om du kommer och tar över mitt land, säger Omar uppgivet.

Det Omar säger får mig att återigen tänka på ockupationen. Palestiniernas tillvaro präglas inte bara av gränskontroller och militär närvaro, utan även av landkonfiskeringar, våld och trakasserier från israeliska bosättare samt godtyckliga arresteringar. Listan över folkrättsbrott kan göras lång. Trots detta så värmer det i hjärtat när jag lägger på telefonen, för jag förstår att i den annars svåra tillvaron på Västbanken så inger julfirandet i Betlehem lite frid och hopp, om än så bara för en kort stund.

Märit Thomasdotter

Det ekumeniska följeslagarprogrammet, EAPPI, etablerades 2002 och strävar efter en hållbar fred i Israel och Palestina, baserad på folkrätten. En följeslagare tar inte ställning för någon av parterna i den rådande Israel-Palestinakonflikten, varken militärt eller ideologiskt. En följeslagares roll är att, med utgång från humanitära värderingar, belysa och rapportera människorättsövergrepp. Genom att på hemmaplan sprida kunskap om ockupationens konsekvenser för både palestinier och israeler är det möjligt att öka engagemanget i Sverige.

Märit Thomasdotter har ett brinnande intresse för mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt. Hon är i Spanien utbildad jurist och har under sitt 28-åriga liv, innan det att hon blev utsänd som följeslagare, även hunnit bo långa perioder i Argentina, Colombia, Israel och Spanien.

Adventsgudstjänst i Engelbrektskyrkan. Foto: Christian Appelsved.

Gudstjänster och konserter

och annat som sker i kyrkan. Gudstjänsten är kyrkans centrum.
I gudstjänsten hämtar vi kraft, där får vi hjälp att växa
som människor och som kristna.

Vid den här tidningens pressläggning vet vi ännu inte hur vi ska arrangera gudstjänster eller konserter under advent, Lucia och jul. Du kommer att hitta mer information på hemsidan så snart vi vet.

SÖNDAG 11:00

Söndagar är det oftast gudstjänst klockan 11:00 både i Hjorthagskyrkan och i Engelbrektskyrkan.

ONSDAG KL 12:15

Onsdagar är det en kortare lunchkonsert i Engelbrektskyrkan. Olika program och alltid hög nivå på musiken. Fri entré.

ONSDAG 17:30

Onsdagar kl 17:30 är det enklare gudstjänst i Engelbrektskyrkan.

TORSDAGAR 08:30

Torsdagar kl 08:30 är det morgonandakt i Engelbrektskyrkan.

AKTUELLA UPPGIFTER

Mer aktuella uppgifter kan du hitta på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt, i appen Kyrkguiden eller i vår annons i tidningen Mitt i Östermalm, som delas ut gratis till alla hushåll varje lördag. Än så länge gäller att vi får samlas högst femtio personer i lokaler

där det går att hålla tillräckligt avstånd. Vi ser till att alla kan hålla en god handhygien. Om man känner av symtom ska man hålla sig hemma.

DC JULSTÄNGT

Café DC kommer att hålla stängt 24/12 – 10/1 pga coronarestriktioner.

KYRKGUIDEN GER KOLL

Ladda ner appen Kyrkguiden! Där kan du se aktuell information om vad som händer i kyrkor nära dig. Finns både till Apple och Android.

*Var med i Act Svenska kyrkans jul-
insamling för alla flickors rätt till
ett värdigt liv! Swisha din gåva till
900 12 23. Tack!*

För alla flickors rätt till ett värdigt liv

Det finns många traditioner som skadar människor, exempelvis sedvänjan att gifta bort unga flickor och att svärfamiljen har rätt att straffa och fostra henne. För att bryta traditioner är det viktigt att människor får ny kunskap och nya förebilder. Gruppen "Kvinnor mot våld mot kvinnor" som Act Svenska kyrkan stödjer i staden Bhubaneswar i Indien, är ett exempel på hur starka förebilder kan förändra sina samhällen inifrån.

I pjäsen som utspelas framför mig sitter hon på knä, kvinnan i den rosa sarin. Ovanför henne står två andra kvinnor. De skriker hårda ord till henne, knuffar och slår henne så fort hon försöker resa sig upp. Pjäsen handlar om hur svärföräldrar och andra släktingar försöker tvinga gravida kvinnor att göra abort om fostret som växer i magen är en flicka.

Scenen spelas av kvinnor som alla är en del i WAVAW (Women Against Violence Against Women) i delstaten Orissa, Indien. De bildades 2009 med stöd av Act Svenska kyrkans partner LWSIT, Lutheran World Service India Trust, och består av 30 kvinnor från 30 slumområden i staden Bhubaneswar.

Bortgift som 16-åring

Joshna Nayak i den rosa sarin kommer från ett mycket fattigt område långt utanför staden. Hon flyttade, enligt tradition efter att hon gift sig, hem till sina svärföräldrar,

sin man och alla hans syskon. De bor nu i ett av Bhubaneswars slumområden. I pjäsen spelar hon kvinnan som ska tvingas göra abort.

– Jag giftes bort när jag var 16 år, berättar Joshna. Jag känner igen mig i pjäsen vi spelar eftersom mina svärföräldrar har misshandlat mig mycket, mest genom att vara elaka mot mig och säga fruktansvärda saker. De fick mig att tappa allt mitt självförtroende.

Joshna fick gå i skolan till årskurs 7, sen var det giftermål, moderskap och att stanna i hemmet som hushållerska åt sina svärföräldrar som blev hennes liv. De avskydde henne eftersom hennes föräldrar inte haft råd med någon hemgift, en summa pengar som brudens föräldrar enligt tradition betalar till mannens familj för att de ska ta över förmyndarskapet över deras dotter.

Rätten att inte bli misshandlad

– Jag gick med i självhjälpsgruppen för kvinnor i mitt område som LWSIT hjälpt

Foto: Magnus Aronson / IKON

ka kyrkan finansierat. Tillsammans har de en stark röst och nu kan de äntligen få gehör från polis och myndigheter när övergrepp inträffar, vilket var helt omöjligt för några år sedan.

– Vi är starka tillsammans och känner stolthet över det vi gör. Ser vi att någon far illa eller kommer någon till oss och ber om hjälp anmäler vi det till LWSIT och Kvinno-

Vi är starka tillsammans och känner stolthet över det vi gör.

rådgivningen hos polisen. Vi går också hem till paret och samtalar med mannen om det är han som slår. Vi har också rätt att utfärda böter i de fall då polisen inte agerar.

Goda förebilder leder vägen framåt

När kvinnor anmäls försvunna, misshandlade eller våldtagna, läggs utredningen ofta

ner eller påbörjas aldrig med argument att det saknas bevis eller att det rör sig om privata angelägenheter mellan en man och hans fru. Polisen saknar också resurser att handlägga alla fall av våld mot kvinnor eftersom de är så många. I ett land som Indien, där lagstiftningen gjort framsteg för jämställdheten men där implementeringen av lagen och människors värderingar i övriga samhället inte har hängt med, ökar våldet. Särskilt i slummen.

Därför är det så viktigt, det arbete som WAWAW-kvinnorna gör tillsammans. Det handlar om att utbilda, om att rädda liv och om att ge flickor hopp och goda förebilder som står för styrka, kunskap och frihet.

– Jag har lärt mig så mycket. Mitt självförtroende har verkligen stärkts. Jag kan mina rättigheter, gruppen har bra kontakter om vi behöver hjälp och jag får dessutom lära andra det jag själv vet. Som jag sa så misshandlade mina svärföräldrar mig mycket förut. Det gör de inte längre, säger Joshna och ler med en skarp glimt i ögonen.

Text: Sanna Bülow, Act Svenska kyrkan

Bryt en tradition!

Det är hög tid att bryta skadliga traditioner. Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstympling och andra övergrepp. Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, eller vilket kön vi har, ser verkligheten olika ut.

Foto: Act-Svenska kyrkan

Traditioner är viktiga för oss. Det blir extra tydligt under julen, vår största kristna högtid. Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. Ofta skapar de en trygg ram runt våra liv, oavsett var i världen vi lever.

Men en del traditioner är skadliga. Tvångsäktenskap, könsstympling och andra övergrepp drabbar många flickor runtom i världen. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort, en del inte äldre än 10 år. Var tredje flicka och kvinna utsätts för våld under sitt liv – bara för att de är flickor. Skadliga sedvänjor, strukturer och normer berövar flickor och kvinnor makten över sina liv. Det kan vi inte acceptera!

Som kyrka har vi särskilt ansvar

I många länder har människor större förtroende för religiösa ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från exempelvis tvångs gifte, könsstympling och andra övergrepp. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val. Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner!

Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv. Swisha din gåva till julinsamlingen: 900 12 23!

ALTERNATIV JULKALENDER

SMÅ HJÄLTEDÅD I VARDAGEN

Flera år i rad har Svenska kyrkan i Umeå gjort adventskalendrar där du uppmanas att göra saker, istället för att få saker. Den här publicerades 2017. Håll koll på www.svenskakyrkan.se/umea efter årets version.

1 Håll upp dörren för någon

4 Säg tack minst fem gånger

7 Lyssna och låt ett samtal handla om

10 Sortera ut något du kan ge vidare

14 Skicka ett julkort till någon som är ensam

-
- 2 Skriv en uppmuntrande kommentar på nätet
 - 3 Tänd ett ljus och be en bön för någon som har det tungt
 - 5 Fråga någon hur den mår
 - 6 Läs något om Nobelpristagarna
 - 8 Släpp någon före i kön
 - 9 Bjud någon på en pepparkaka
 - 11 Berätta för någon vad du beundrar hos den
 - 12 Skriv "Glöm inte att du är värdefull" på en lapp och lämna på en synlig plats
 - 13 Lucia: Fundera på hur du kan vara ett ljus i mörkret för barn i utsatthet
 - 15 Försök att uppskatta saker du tar för givet
 - 16 Hör av dig till någon du inte pratat med på länge
 - 17 Skicka tre sms fyllda av kärlek
 - 18 Be för människor som tvingas fly från krig
 - 20 Plocka upp skräp på marken och släng i en soptunna
 - 21 Testa att äta något vegetariskt
 - 19 Cykla, promenera eller ta bussen istället för bilen
 - 22 Ha tålamod, stressa inte
 - 23 Lämna en julklapp, gärna hempysslad, på allmän plats med en lapp "Varsågod"
 - 24 Julafton: Njut av julens mirakel och minns, ett barn kan förändra världen!

Engelbrektskyrkans julkrubba. Foto: Christian Appelsved.

Julquiz

Vad kan du om julen? Vi gillar julen och allt som hör den till.
Men hur mycket kan du om denna stora helg?

FRÅGA 1

Jesus födelse firas den 24 december i Sverige, men när föddes han troligen?

- A. 25 december.
- B. På hösten.
- C. I april.
- D. 6 januari.

FRÅGA 2

Julkrubba på bilden här ovan är från Engelbrektskyrkan. Var föddes Jesus egentligen?

- A. I ett stall.
- B. I en grotta.
- C. Det är inte känt.
- D. I Marias föräldrahem.

FRÅGA 3

Vem berättade för Maria att hon skulle bli mamma till Guds son – Jesus?

- A. Gud.
- B. Josef.
- C. Ängeln Gabriel.
- D. Johannes döparen.

FRÅGA 4

De (oftast) sjuarmade ljusstakarna i våra fönster är en gammal tradition. Var kommer den ifrån?

- A. Ljusstaken ska påminna oss om stjärnan i Betlehem, som tändes när Jesus föddes.
- B. Folk tände ljus i fönstren för att lysa upp vägen till julottan tidigt på juldagsmorgonen.
- C. Ljusen tänds för att tomten ska hitta rätt.
- D. Den behövdes för att få ljus när julevangeliet skulle läsas.

FRÅGA 5

Kyrkoåret har fem färger, vitt, violett, grönt, rött och svart. Den aktuella liturgiska färgen syns på bland annat prästens kläder. Vilken färg används i kyrkan i adventstid och varför?

- A. Vitt - renhetens färg, som en symbol för jungfru Maria.
- B. Rött - för att det är julens färg.
- C. Svart - för att det är en mörk årstid.
- D. Violett - som är botens och förberedelsernas färg.

FRÅGA 6

Hosianna, Davids son, är en av våra mest kända adventssånger och brukar sjungas i kyrkan första advent. Texten är hämtad ur Matteusevangeliet. Men när skrevs den för första gången in i våra psalmböcker?

- A. 1871
- B. 1943
- C. 1976
- D. 1986

FRÅGA 7

Kyrkan har sin egen kalender och följer inte vår traditionella tideräkning. När börjar kyrkoåret?

- A. Första advent
- B. Långfredagen
- C. 24 december
- D. 6 januari

FRÅGA 8

Den 26 december, annandag jul, hänger samman med julen, men den har ingenting med Jesu födelse att göra. Vad är det vi firar då?

- A. Kung Herodes död.
- B. Ingenting, det är en historiskt naturlig fortsättning på helgen.
- C. Martyren Stefanos, eller Sankt Stefan, som stenades till döds för sin tro på Jesus.
- D. Att de tre vise männen gav sig iväg igen.

FRÅGA 9

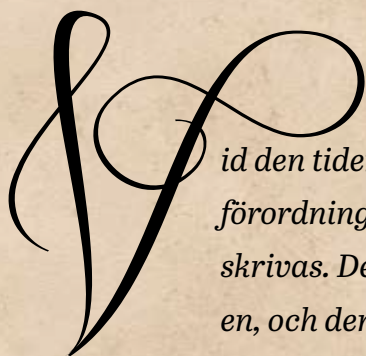
Vad hette de tre vise männen enligt legenden?

- A. Kasper, Jesper, Jonatan
- B. Kasper, Melker, Baltsar
- C. Simon, Isak och Noah
- D. Eliah, Caspar och Melchior

FRÅGA 10

De tre vise männen kom med tre dyrbara gåvor, guld, rökelse och myrra. Vad är myrra?

- A. En mycket ovanlig parfym.
- B. En välluktande kåda som används till balsamering av kroppar.
- C. En sällsynt orientalisk krydda.
- D. Ett mycket fint tyg som man svepte in nyfödda i.

id den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivnas. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskrivna sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskrivna sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgen.

Då stod Herrens ängel framför dem

I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en

frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba.” Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: ”Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt.”

När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen sade herdarna till varandra: ”Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta.”

Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det.

De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban. När de hade sett det berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det.

Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

Lukasevangeliet 2: 1-20

Älmhults diverseaffär

Den gudomliga Närvaron börjar i det lilla och
sprider sig utåt till platser där folk är
samlade.
Både i stan och på landet.

Finns den gudomliga Närvaron på landet eller i stan? Just nu är det landet som står högt i kurs och argumenten är samlade i den utomordentliga boken Granskogsfolk. Hur naturen blev svenskarernas religion av religionsprofessorn David Thurffjell. Det är god läsning och ett måste för varje naturvän. Vi nickar igenkännande. Boken har till och med fått kommentarer på ledarplats i Svenska Dagbladet. Fascinerande!

Själv tror jag att lika bra argument kan ges för att (upplevelsen av) den gudomliga Närvaron finns i stan. Åtminstone om vi tänker på den kristna Kyrkans historia längre bakåt än till det svenska (lutherska) bondesamhället. Kristendomen spreds i Medelhavsområdet i det romerska riket

som en städernas religion. Städerna blev grogrund för Kyrkans tillväxt. Större eller mindre städer blev centra för Kyrkans ledning och lärdom med början i Jerusalem och vidare till Alexandria, Antiokia i Syrien, Konstantinopel, Rom, Milano, Korint och Efesos för att nämna några. Vi märker det i ordbruk, som vi fortfarande använder, där ordet kristen står i motsats till hedning. Hedningen är också troende men framför allt hör hon hemma på landet – på heden – och inte i stan. Vi kan se detta i andra språk också – till exempel i engelskans pagan – som har samma referens till landsbygdsbo i motsats till stadsbo.

DEN GUDOMLIGA NÄRVARON (som på kyrkiska heter inkarnationen) möter vi i vår moderna värld i Älmhult och närmare bestämt

i ett företag som vi alla känner igen som Älmhults Diverseaffär – ADA. (ADA är en anglicism, vilken gör att Ä-et blir ett A och därmed användbar på en vidare marknad). Vän av ordning vill nu säkert säga att Älmhult ingalunda är en stad utan ligger på landet i de mörka Smålandsskogarna. Det är helt fel! Älmhult är ett typiskt exempel på urbanisering. Älmhult var visserligen en bondgård och ett gästgiveri redan under

Med hjälp av ADA kan vi ana att Guds Närvaro dyker in i vardagslivet, pratar med oss om livets grundläggande beståndsdelar (som vi ständigt försöker skruva ihop!) och ger praktisk livshjälp.

medeltiden, men sin stora betydelse fick platsen när järnvägen kom till byn 1862. Älmhult är egentligen en förstad till Malmö och Stockholm där stationssamhället ligger vid stambanan. 1901 fick platsen dessutom kustförbindelse med järnvägen till hamnen i Sölvesborg.

Älmhult är en typisk förstad. Dess syfte är att föra folk och varor till stan och vidare ut i världen. Ingen vill egentligen vara i Älmhult utan tar första bästa tåg därifrån. Därför är Älmhult den perfekta platsen för ADA, och därmed för ursprunget till den gudomliga Närvaron.

DEN GUDOMLIGA NÄRVARON (så som den beskrivs i Nya testamentet) börjar i det lilla och sprider sig utåt till platser där folk är samlade (städer) och smyger vidare in i deras hem. Det är så ADA fungerar. Det är dess affärsidé. Alla har vi blivit intagna

av ADA och Älmhult har blivit varje hems och människas bästa vän. Vi tar ADA-påsar (vanligen blåa) när vi ska till tvättstugan. Böcker (eller andra prylar) hamnar i ADA-hyllor i våra bostäder (om än inte alltid i finrummen). Våra barn hamnar i ADA-sängar som små och i ADAs våningssängar som äldre. Vi äter vid ADA-bord och när vi som unga ska flytta hemifrån köper vi ADAs grunduppsättningar av köksutrustning, tallrikar, glas och bestick. Vi sover kanske inte i ADA-sängar (i alla fall inte om vi har lite mer kapital) men gästsängarna (kanske i form av någon trevlig bäddsoffa) kommer med stor sannolikhet från ADA. Vissa utvalda, svenska matprodukter kommer också med stor sannolikhet från ADA – särskilt om vi bor utomlands en tid. Lingonsylt, pannkakor, köttbullar och inlagd sill finns alltid tillgängliga via Älmhults Diverseaffär.

ALLA ADAS PRODUKTER (utom mat) kommer i platta paket, och vi ges verktyg för att själva skruva ihop dem. Med hjälp av ADA kan vi ana att Guds Närvaro dyker in i vardagslivet, pratar med oss om livets grundläggande beståndsdelar (som vi ständigt försöker skruva ihop!) och ger praktisk livshjälp. I mitt kök finns en trappstege (kallad "Bekväm") som låter mig nå upp på hyllor och in i skåp. På väggen hänger en batteridriven klocka (kallad "Tjalla") som får mig att hinna till SL-transporten i tid. I gästrummet står just en sådan bäddsoffa, som jag nämnt tidigare, vilken ger bekväm vila åt mina gäster. Via Älmhult har den gudomliga Närvaron nästan omärkligt kommit in i mitt liv och fyller mig inte sällan med stor glädje. När jag nu ska tända alla stearinljus i vintermörkret så är det "ADA" som förser mig med sådana i storpack. Sådan är den gudomliga Närvaron, som möter dig och mig här i stan, i vardagen och i högtiderna.

Jag önskar dig, som läser detta, en riktigt

Samtal och stöd

Ibland kan det vara skönt att få prata om de djupaste och mest angelägna frågorna med någon som verkligen lyssnar på dig. Vi har tystnadsplikt och lång erfarenhet av samtal.

ENSKILT SAMTAL — SJÄLAVÅRD

Ibland behöver man bara någon som lyssnar och med tystnadsplikten som grund möter vi dig, dina tankar och dina funderingar.

Du som söker upp en präst eller en diakon för ett samtal behöver inte alls ha en kristen tro. För prästen och diakonen är förstås tron på Gud en självklar grund i själavårdssamtalet. Och om du vill kan du få Guds hjälp att nå fram till en lösning på dina svårigheter. I ett enskilt själavårdssamtal är det du själv eller du och några andra tillsammans som pratar med en präst eller en diakon om ett gemensamt problem.

TYSTNADSPLIKT

Präster och diakoner har tystnadsplikt. Vid bikt och enskild själavård har prästen absolut tystnadsplikt. Även om den som samtalat med prästen vill att prästen ska föra det vidare går det inte.

Diakonen har också tystnadsplikt men till skillnad från en präst kan en diakon bli kallad till vittne i en rättegång. En diakon får också bryta tystnadsplikten när det handlar om brott. Den som har samtalat med en diakon kan själv medge att diakonen får lämna informationen vidare.

BOKNING

För att boka tid för samtal ringer du växeln tel: 08-406 98 00 öppet vardagar 08:00-17:00, och ber att få prata med en präst eller en diakon.

EKONOMISKT STÖD

Boende i Engelbrekts församling kan få tillfälligt ekonomiskt stöd genom Engelbrekts församlings stiftelse för behövande eller genom EKA stiftelsen. För att kunna söka måste du vara medlem i Svenska kyrkan. Föreningar som verkar diakonalt i Engelbrekts församling kan också ansöka om bidrag.

Du kan ringa eller maila vår stiftelsehandläggare för att boka tid för ett personligt möte.

KONTAKT

engelbrekt.stiftelsemedel@svenskakyrkan.se

Stiftelsehandläggare: Amanda Mattsson tfn 08-406 98 29.

Läs mer på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt

SORGEGRUPPER

Sorgen kan ta sig olika uttryck men det gemensamma är att själva sorgen fyller en viktig funktion för dig som lever kvar. Det finns inget rätt sätt att sörja. Samtalsgruppen erbjuder en möjlighet att dela tankar känslor och minnen med andra i liknande situation. Var och en bestämmer vad han/hon vill säga. Det du berättar i gruppen stannar där. Ingen ska behöva vara orolig för att det som sägs ska föras vidare.

Grupperna träffas på Östermalmsgatan 20 B.

Frågor och anmälningar: Cecilia Matton på 08-406 98 33, eller cecilia.matton@svenskakyrkan.se.

Jourhavande PRÄST
AKUT SAMTALS- OCH KRISSTÖD

TELEFON 112
CHATT
DIGITALT BREV

www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Svenska kyrkan 🇸🇪

Julens traditioner

Mycket av det vi gör kring jul kommer ur gamla traditioner.
Men hur gamla är de och vad betydde de från början?
Här kommer svar på några av våra vanor i juletid.

JESUS KAN HA FÖTTS ÅR 7 F. KR.

Även fast vår tideräkning utgår från Jesus födelse, vet vi inte säkert vilket år han föddes. Om Jesus föddes under kung Herodes, måste han ha fötts senast år 4 f. Kr. Om födelsen ska vara förenlig med skattskrivningen, som nämns i evangeliets texter så bör Jesus ha fötts år 7 f. Kr.

JULKLAPPARNA

Vi talar ofta om de tre vise männen under julen. De var österländska stjärntydare som hade sett en stjärna, som var ett tecken på att ett kungabarn hade fötts. Stjärntydarna fann Jesusbarnet och gav honom gåvor – guld, rökelse och myrra.

JULTOMTEN

Jultomten i Sverige är en blandning av den gamla gårdstomten och en ärkebiskop som levde i slutet av 200-talet och som var känd för sin givmildhet. Efter sin död helgonförklarades han och blev känd som Sankt Nikolaus. Hans namnsdag är 6 december.

GRANAR SKYDDADE MOT FARLIGHETER

Långt innan det blev vanligt med julgranar inomhus i Sverige ställde många granar vid ytterdörren. Granarna var kvistade och hade bara en granruska kvar i toppen. Granarna var ett tecken på julfrid men man trodde också att de gav ett skydd mot farliga makter.

ADVENTSSTJÄRNAN

Nu för tiden tänder vi adventsstjärnor i våra fönster, de ska påminna om stjärnan som lyste över Betlehem, där Jesus föddes.

ADVENTSLJUSSTAKEN – ETT LJUS FÖR VARJE SÖNDAG

Adventsljusstaken med fyra ljus kom till Sverige i slutet av 1800-talet. Ersta diakoni i Stockholm lade grunden till adventsljusstaken så som vi känner till den idag.

Kontakt

Avvikande öppettider förekommer under jul- och nyårshelgerna.
 Växel 08-406 98 00 – helgfri måndag till fredag kl 08:00–17:00
 Bokning 08-406 98 50 – helgfri måndag, tisdag, onsdag, fredag kl 09:00–12:00
 samt helgfri torsdag kl 13:00–14:50.

ENGELBREKTSKYRKAN – ÖSTERMALMSGATAN 20

Öppet tis till sön kl 11:00–16:00

HJORTHAGSKYRKAN – DIANAVÄGEN 8

Öppet tis till sön kl 13:00–16:00

FÖRSAMLINGSEXPEDITION – ÖSTERMALMSGATAN 20 B

Öppet helgfri mån till tor kl 9:00–16:00
 Postadress: Box 26153, 100 41 Stockholm

COLUMBARIET – KARLAVÄGEN 13

Öppet helgfri tis till sön kl 12:00–15:00
 Telefon 08-406 98 90

JOURHAVANDE PRÄST ALLA DAGAR KL 21:00-06:00

Telefon 112

KYRKOHERDE

Annelie Lowén 08-406 98 40
 annelie.lowen@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Nicklas Amran Blom 08-406 98 17
 nicklas.amran.blom@svenskakyrkan.se
 Julia Bjerleus 08-406 98 38
 julia.bjerleus@svenskakyrkan.se
 Ulf Winddotter 08-406 98 39
 ulf.winddotter@svenskakyrkan.se

DIAKONI

Caroline Hoffmann tom 11/12 08-406 98 32
 caroline.hoffmann@svenskakyrkan.se
 Cecilia Matton 08-406 98 33
 cecilia.matton@svenskakyrkan.se
 Amanda Mattsson 08-406 98 29
 amanda.mattsson@svenskakyrkan.se

MUSIKPEDAGOG

Tonja Orheden 08-406 98 14
 tonja.orheden@svenskakyrkan.se

HUSMOR

Érika Berglund 08-406 98 45
 erika.berglund@svenskakyrkan.se

KYRKOKANSLI

Peter Andersson 08-406 98 26
 peter.l.andersson@svenskakyrkan.se
 Pär Degerman 08-406 98 37
 par.degerman@svenskakyrkan.se
 Angelika Wohnberg 08-406 98 36
 angelika.wohnberg@svenskakyrkan.se

COLUMBARIEFÖRESTÅNDARE

Marie Andersson Lyckeståhl 08-406 98 16
 marie.l.andersson@svenskakyrkan.se

MUSIKER

Karin Bäckström 08-406 98 46
 karin.backstrom@svenskakyrkan.se
 Bengt Eklund 08-406 98 49
 bengt.eklund@svenskakyrkan.se
 Karin Oldgren 08-406 98 47
 karin.oldgren@svenskakyrkan.se
 Stefan Therstam 070-713 19 07
 stefan.therstam@svenskakyrkan.se
 Staffan Alveteg 08-406 98 51

VAKTMÄSTERI

Thomas Dahl 08-406 98 19
 thomas.dahl2@svenskakyrkan.se
 Gunnar Stålklint 08-406 98 54
 gunnar.stalklint@svenskakyrkan.se
 Carl Wennerberg 08-406 98 18
 carl.wennerberg@svenskakyrkan.se

IT- OCH FASTIGHETSANSVARIG

Hans-Erik Karlsson 08-406 98 22
 hansa.karlsson@svenskakyrkan.se

KOMMUNIKATION

Christian Appelsved 08-406 98 24
 christian.appelsved@svenskakyrkan.se

Bön inför det nya året.

Gud vi står inför ett nytt år och bara du vet vad som väntar där. Vi vill tacka för det år som nu tar slut. Hjälp oss att bevara julens glädjebudskap och leva i det. Gud, vi ber att hoppets låga ska brinna starkt inom oss, även då vi bara tycks se mörker. Under året som gått har vi ställts inför frågor och utmaningar som vi tidigare inte mött. Hjälp oss att våga tänka nytt. Att våga fatta beslut som ingen annan fattat och agera på ett sätt som ingen annan agerat på innan. Om detta ber vi i Jesu Kristi namn. Amen.

